GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

BHARATA SESTRA

Sl.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0592
4	Work Number	D 2556
5	Page No (From... To)	1 to 41
6	Name of the Work	BHARATA SASTRA PADYA KAVYAMU
7	Subject	BHARATA SASTRA

శ్రీ సంయుక్త హస్తములు

శుభమస్తు

శ్రీ సంయుక్తహస్తములు

శ్రీరామనీడుకృతిందొ్యసారంబగు భరతసారసంగ్రహమునం

వెలారంతునొనరింతు చమత్కారముగ నసంయుక్తహ

దికరలక్షణములుం॥

౧ పతాకహస్తం సిం॥ వముంచ్చుగా బొట్టనవ్రేల్ వుకొని బిరెండ్రావెళ్ళమొదటు

నుకదియుంచ్చికొనవ్రేళ్ళు। నరచెయుత్రాచినయుదిపతా

కంబనుఁ హస్తమౌనదిబుత్తైనజునివలనం। బ్రహ్మాణా

తివర్ణమందు తెల్పు బుషి। శరావి। హరియుధిద్దైవమాహా

స్త్రమునకుం। వినియోగమెంతగుఘనం జయువినియు, నిర్ధ

రణశుంఖారదయుసురాలయువములంద్రు। భయజలా

శయుసముదాయతుక్షాంతుచంకరూక్ష్మి। శంయునపరిధాన

హాలక్షణయునౌన్నెన్యి। ధ్వంరుణితలశెతళధ్రాళధళళ్ళి

సుంచరాహుంత్మమూర్ధవములంద్రుమరియుహాఁశి। శ్రీనిలా

గ్నిసూర్యచంద్రాతపచంద్రికా। చిత్రరాత్రిధరాకళత్ర

లంద్రు। శ్రీహావధిఃక్కారహాంక్కారపూర్వదంతు। వికార

వారణాఖడ్గకరవములంద్రు। పొందనీరదవాద్యనాదనా

టారంభ। సముచితస్తంభాపలములయుంద్రు।

ఖండ్రితైనోదకపానగవంనస్త్రీరాంజునశ్యార్గననిదానవోద
వములంరంబ్బు। పానరాయునమూపసంవత్సరాన। నాం
బల్లుధారాశ్యతరళదిశాంగ్గరాగ। పాపక్ష్యాల్కలా
టువిద్వీపకింబ్చి। దర్ధవములలరంబ్బు పరమాత్మయంబ్బు
రంబిరయూ॥ సీ॥ కటూతటూరక్షలతటూనీకపోల। విహా
గపక్షశరధికందర్పవములరంబ్బు। సరసచింతాత్మరఘా
రూనవుస్కార। ఖండురగంధవెపనవములంబ్బు। పాలయం
ప్రత్తిలవిభక్తులయంబ్బుసు। తావిమియంబుమంత్రం
బల్లానందబ్బు। విద్యాలంకులదివనలంబ్బు। బిగికౌగిలించటు
లసుంబు లాలించుటంబ్బు। మరియుతదుచితవస్తువ్య
లరయుటుంబ్బు। దెల్లనిటూపతాకవెలచిత్త్ర్యమెలిగి॥
ఆశ్రీనముంచంగ్గవలరసుసఫ్రాంతరవముల। రమ్య
గుణసాంద్రదశరథరామచంద్రా॥

సీ॥ దనరునర్ధపతాకము ననామికము వంచ్చిన। త్రిపతాక
పేరౌ జిష్ణువలన। యూహస్తము జనించ్చె హరుద దిద్రైవంబ్బు
నృపజాతి బుంషిగుహుండ్రైరుప్పు వేన్నె। ఆలనియోగంబ్బు
కులిశసుదర్శనోదయంద్రు పావకనిజకెంద్రలంబ్బు। సాల
మహారణార్కెకెలాస్త్రకోప। కుశాస్త్రునిర్భయ వీరరసము
లంబ్బు। శకునసంద్రహావము కరనాసికకిరీటు। తిలకవంస్త్ర
కచికురనిశ్చలకపోల। కస్నరధసాధకము నో వికారకిసలు।
లాలాంకర్ణభుజన్నైనమానమంలలంబ్బు మరియుము॥ సీ॥ కదళికా
కళ్ళలకీలుతకము కరికా। పుత్రసంతానదీపములలయుంబ్బు।
కంటకప్రముదాశృకనాన్యాపాయాంనృలయూ। రక్తవర్ణార్ష్యుష్పం
ప్రుంబ్బులంబ్బు। మక్షికావాహనామరశాపనిస్తురా। రవముల
యలంబ్బశస్త్రగారువ్యలవలంబ్బు। ఆనుపముపవస్త్రవ్యలంబ్బుట।
వర్షధారలు। జగాజగిబెదసలతళుకులు। క్షుతము ప్రా
సుటకలకంఠ్యౌచూప్ప వాడు। ప్యలుగు వెగరుటపడుటకె
ష్పుటలయుంబ్బు। చెల్లత్రిపతాకహస్తవెరాచిత్ర్యమెరి
గి। ఆఖిషయించ్చెంగదగుపాత్ర ఆభ్బనేత్రా॥

సీ॥ వసుసంతాన్నత్రిప తాకవయ నకనిష్ఠవయ వంఫ్ప్యు। నర్ఘపతా
క విరాహస్త్రమెల మి। భృగు వృచెబాశమె యూ భృగు తద్వ్ర
ష్టి। యుదిక్ప్రరుయ కెశవశివ్రల్ష్ట్రత్రిశాతి। కనకవనంబ్బది
ఘునగిరాప్రరశృంగసౌధాగ్రకంధరధ్వజవయలయుంఢ్బు।
పల్లవదుర్వబాణాఫలకనదితటు। శ్రీకచకేలా స్ఫురితకవు
లరిలుంశ్బు। యుద్ధరనునర్ఘవుండును దెయుద్ధికయునుయు
కత్తిలందును చెల్లుతదుచితవెంరిగి। అభినయుంచ్బుభృ
గినెత్రి వెంనపాత్రు। రవితనూభవమిత్రునెరథరగాత్రు॥

౪ సీ॥ ధరత్రిప తాకహస్త్రమునత ఝర్ఘనివెవిగాం ఝూచిపర్జ్యనకత్త్రిర
యిది। కూరుని యుం దెబ్బదవెశ్రీ హారివెల్పురుచిం యుం। పజర్
నుల్వం డిరుప్ప వన్నెష్ట్రత్రిఖాతి। యుండుకంవినిడుగ। విభ్ర
ఘభికంరంగ్గ। విమరియలాయుత్రవయులయుంఢ్బు। హారియుం
ఝచంఛ్వలొత్రరచక్రగోపుర। ద్వాత్రిఖవిశవావెదనలయుఢ్బు।
కపటవెదవిద్యాత్మవికారత్మత్ష। నాటకాభినయాద్రికీలటవిహా
గ। భావపదబ్బదన్నైకళయాత్రవిరసాగ। హారగామరనాశిరో
ఝంబ్బులంధ్బు వరియుగా॥ కం॥ యురవుకలకలవయులత్త్రకప్రప
రివాభవముచదువ్రటయుదవిపరాసవయు। తత్త్రరవయులన
చెల్లునికత్త్రరి। యుచితంబ్బెరిగిపల్టుదగుద్వాత్రిహారి॥

౫ సీ॥ కత్రుఁరియుంద్యపాంకమంగ ననామికమును, బొట్టనవ్రేలు
గూర్చినమయూర, మొస్త్ర వెశా నదిహారియుం దుష్కవంబుడొబ్బు,
శుకతుండ తర్జనీ నల్పుసా బగు వంన్నె, అధిపతి పత్రవిదార్ధ
శరాంస్వంబు ముగం, యుంశుకంవినయోగమింద్రనేల, మంతో
తల పాకృష్ణమావికావిపాళిధర, ముంయూరహారాదికము
లుంయుద్వ, వెల్లనిహస్తములనుంరెకాచతుర్వింతి, అరిది
పగలోణగనుబింప్పు నభినయుంప్పు, నెపుగల్లు పదూటులు.
న్నిటుమమెటు, పటులయ గరాఖహాటు రాంచ్చనకితిట॥

౬ సీ॥ అలపతాకంబున నంగుష్ఠమెం తఖాయిల, నది యర్ధచంద్ర
వెకానఖ్యమైరి, పలనబుట్టెనంధూరిము వర్ణంబ్బువిట్టులుం
బ్బుదిద్రైవమార్వ్రరుదత్రి రుంభియు, పినియోగముకుంశవిస్త
యిలార్ధశశాంకచంద్రరాధరకటు ప్ధలపములుంష్టు, కలశర
చనకం తకంక్రైనా కారష్యభ, ధ్రావ్నచిం త్యాగమహనములుంష్టు,
తాశమానా ఖిషికకపోలవహానస, నాలపాదప నిర్మాణాపో
ళిబంధ, ధ్రాలతలపుష్పి మాంగకర్పూలతాపు, రా చష్యుప్రో
క్తాన తులుంద్బు మతియూ॥గి॥ గరుడగఖకేన్నకిదళిరాకల
హాపక్ష, సాకురాధతి రస్మార శంఖ మధుపు, చరణామృగకుండ్రల
మిములప్పాయులంష్టు, వెల్లనింబు ధర్చంద్రుంబ్బుశెపుశభునా॥

మ॥ ఘనత బట్టిన ద్రాక్షాచంద్రము నరేఖాప్తైమ ర్గితజనసి
గను పింఛ్ఛ రళ౦బుల్బు బాయిరనచితెమా చంద్రహాస్త్రంబు తద్వి
నిబెరాగంబ్బ్రను నాట్యయు మునవి నయు వయు విఖ్యాతి యు మె
లు వెం వాక్సంస్సయి వంచ్చి తాఖిల వి శ్వక్త్ర దన్౦బ్బు లున్
మాళవా॥

సీ॥ శ్రీ మరంబు తాకె రూస్త్రము న యలంగ్గుష్టత జేనం బు వంచ్చి
నను లిలతా ళ మగు నం శ్రీ దియి నించ్చి నగ స్త్రు కంష్ట తడె
బియు ఫ్రి దె వత హారపన్నెతె ల్పు మిశ్రు జా తి తక్కు ని బొ గవ్రై
త గు యలావా ళ సాలోర శ్రా రవ్న్రై న్వ మంల యుం ఢ్డు చెతాన
ప్రు దక్షిణా ధ్యా న యెా గ్రాఘ్రా ణా ఖ న న సు వచన లా ల నము
లం ఖ్యు క టుత ఠస్సై ద వా ళ నా కా ర ద్రై రపు కవి బు ధా శ్రై
చ న గ నా కం క్తై నా త్రి ప్ర శ్రీ ఘ ర నా వి టువి టు స్సు టు వ మోవి

హా ప్రతప్తీకరనీరములం ద్రు మ రాలయూచి॥ వి మ ఖ మ లాని
లభ్ర్రకంటు వెగరు చి ప్రతి బింబు సంగ్రర క్రమ ఖంఖ శక్త్రిమా
సఘు టు రా చి కం రగ్రహా ణిక్షు రాంఢ్రు చూత్ర మ ర మ ణి యు
సుంధ్వ రము న ప్ర ము దా త త సింధు మెఘు లాం త్ర ము ల ను
కలా చి మా రు ద ను నా యి కు నం ద్దు న రా ళ వా హా ర్॥

౯ సురతుండ సీ॥ ఘనసపతాకమున తబ్బినెంబం నామికవముల, తుడలు వంచ్చిన
శుకతుండమగుసు, డు గనియిబుకుం త్పత్తిదూరత్వసులాశుభి।
శూనవవర్ణమునుమహా సురశలలంబ్బు, అధిదేవమర్చియిలం
ద్బురకు దినయోగ, మస్త్రధను గుంగ నౌశ్చవమువంబులంబ్బు, బ్రం
హ్మస్త్రకుంత్ర శుపాణిశూర్భ్యభా। పెరానసుజ్ఞానముక్తము
లంయిబుద్బు, శ్రీరికాకీరకమ్మపాకారథయుని। వారణాదరఖ
గతిరస్వారసురత, సారనిననభయ ంక్త రాకారయిలుబ్బు।రు
స్వదర్గకృశాకృలయిలుద్బుమరియుూ॥ సీ॥ బాంపాళ్యంత్రరస్తే
త్రభావనిఖాత్సమ, ముత్ర్యమూధవముల్వమూరులంబ్బు, మూ
తాత్మహితకాంక్ష తపస్వభయు, ప్రాతజాత్ర వంశజాతులం
బ్బు। శాస్త్రార్థనాళవిచారభవిష్వదర్శనములంబ్బు, గుండముల
రాబ్బురుంబ్బు పాత్రీ ళనాటాభరంభముంబ్బు, నాట్యమునిల్పుత
రియిబుబ్బుపాంప్రాలభ్యరుంబునంబ్బు। వెల్లశుకతుండపుదిప్య
వత్తిగల్లు విధము, లరసి సుమచిత మెరిగితానభినయింపు।
యిలసన్నవలమిం స్నసనరుసంబ్భుంస్నలెస్న, పంస్నగాధిపశయ
నసుపన్నగమునా॥

౧౦ ముక్తిహస్తం సీ॥ పిడికిలిగూర్చియూనదివిమర్చిల్ బాటవ్వెల, నణాచిపట్టి
సముక్తిహాస్తము గుసు, వృత్త్రిత్తి హారింయిబుడుస్వర్గుడు
బుబుపి శర్భరుబుడవతశర్దాడ్పూలి। యుదినీలవర్ణం
బ్బురియిబుంబ్బుకంవినియోగ, మయూరుసంభ్వ్వ నసిత్తిమోక్త
లంబ్బు, ఘంటాగ్రహణతీర్థగమనలాభువకచాకర్షణ
శ్రీధఘాటకములయిలుబ్బు, మధ్యముశ్రీధసంకేతముల్లంయి
క్షే, మయూఖన్నభక్తనావ్యక్తముక్తిహస్త, మిగ్గకుంతా
దిధారణగుటులప్రాకృతనములయిలుబ్బు। వెల్లశేషాద్రి
నిలయా॥

౧౮ సీ॥ ఎరూమున్ని కరమునంరు ంగను స్థమె త్తిన। తిమురహా స్తంబ్బుబిశిథ్రి
నిండుండ్రు। బాధమె నురుషి ంరు బుర్గ నంబు నల్పు రు చియుద్ధి
ద్రైవమంగబుడు గంధర్వ్బు బాతి। ంరు గుబిని వినివొగమదేశం
బ్బుతిలకద త్త్రాబ్బు నాయుకవి నాయు కుల యుండ్డు। స్వరధను
ధనరమునేళ్ళు రథంద్ధ ధరమహా। శ్బురశు రగభ్ర రభ్రు రుమ్ము
లండ్డు। నత్రు నారంభ సుండ్డరి నంధుబ్బా వ। ఫెదల జ్జవి
లాను నికేతనాశ్బ। వల్లనన్తంభ ఘంటు కా వాళ్బు నిశ్బు యు
ద్రుమోదళరాన [illegible] ॥ సీ॥ వ్రుమనవు యింపానవా
నరదేశను క్షాలనే లాశ్మ నుండ్డర వు లండ్డు। శక్తితోవు
రథల్లు శరశ బురెవిం నన్నధారణా తాళవృంత్తముల యండ్డు।
నరసు నిశ్బులవి తుస్సుంఖాబ్బు విశంంట్ల్సన। సముద్రకపి త్ర్య తప్పన్
నాముల యుండ్డు। వా తంయుండ్డుసు వె జువ్వను టండ్డు స్వాయీ
బావమూంయూ విహా తము లండ్డు। గారి యుండ్డ సు వీరాంగ్ర
కంబుగా ధ। బావము నుచి క్కటుం చాబ్బు వశంబ్బు శ్రీ
దవిమెమింయుదకాంచ్బి వనెతుపదము। యండ్డు శిఖరంబ్బు
జెఖ్ఖనుసంధ్ర తనరారు॥

౧౯ సీ॥ వుమనుశిఖరాంగ్రుక్షు వను నను తఖనిమంచ్బి। విగింయ గూర్పు
ననుకపిద్ధ మగునను। శారి యిలుండు త్బు త్తినారదవము నిరుష్ము। న
లు వడివతబుయ షికుల విమగారు। వర్ష్న మూబాస్త్రంబ్బు వాణిశిర
మూవాద్బు తీను తీవరుణుల దెయుక్బ టండ్డు। శ్రీ ంకులకు మప
మూ వికాఛ్ను గదాస్త్ర చక్ర శ తారతాళ। ధారణా ములండ్డు పంద్ధ
రాక్షసకాధ్రుగా ణావుంద్ధ నచనధూపదీప నివేదనధూమునము
యు। సాత్బ దర్శన విక్షైవ నాదు తిథి భూనా విశ్బు లమైశ్బుంబులు
ను మఱియూ॥ క॥ ష వం వాదముషికుల మువవా। హా వము చెలాం
బ్బిలము బట్టుటనుమదముల మె ఘంగారవర్ష్న మును తాప
వు యండ్డు కపిక్ష కరము। బగ మకుండ్డా॥

౮౩ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౮౪ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

౧౫ సీ॥ ఒంటెల నంబుసూచి నిబాల్యమై లెవమ్ముగాగ, జూచిపట్టిన
నదియరు ధర్మసూచికరవం, తెలియం నరుసూచిని గలవినేరబోగ
వెల్లి, యుంట్టు దగుసూచి నవిము జూలయ నంజ్ఞత నయా॥

౧౬ శ్రీయుతుప్రశ్నలుగా నటుజూచి శ్రీరవెయు, తండి
యరబట్టిన పద్మకోశ మగును, విష్ణు వంక్షి దిగ్గె వీథిబు
పి శ్రీధర్మి, మలభాగన్పిం ష్టుయర ల్సాం యుబ్బు,
శ్రుతవత్సం బిల్లు తప్పని యెబోగ బిల్లుల, ఘుంర్యాం త్రు
ఘల ద్దుకములు లియుద్ద, వర్ణికథప్పనా వతుర్లప్పన
చపలాశ్రితు బులంద్బు, నారికేళకళ కళకన్న
కారకనక, కలశచక్ర చక్రాశ కకతిరాంద్రుదికనసకడి
క్షికారిణావిధ ములంద్బు, మిగుల వెలయువింబ్బు లద్బసు తకును పెం
డారు॥

౧౭ సీ॥ మముక్షీరాబ్ధిమునవిం మమ్ములచ్చుకినవ్వు లుజూచినవా
నాపాత్ర మునదనరు, స్పందమ్మని యుంఘ్రిది శ్రీ యతిదైవమం
బ్బికాకుతిబుషి శ్రీసితకాంత్తి, విప్రజాతినెసంగ్గవిని
తెబోగమంగుకురుల్ దిద్దు టనాగెయుదెలు ఘృటయును,
సంక్షినాత్తుంబు షత్సుంద్రి శంఖునిఘా నవత్తముస్సెదాం
వారణాముసు, గంధయుసు నఖరక్ష్య తకాంజ్ఞములును,
దనరు నింద్రని దానవిధం బ్బులరసి, కృగాని సఖలోన విను
పించ్చుమానవానా, శ్రీరునాహిమ కరన యునక్షిరాష్ట్రిక
యరనా॥

౧౮ సీ॥ వెలసిన సింహమున్నప తాకమున కొసన ప్రేక్షకులు భయపడిన్చి
న సప్పన శిక్షణము గునెల ప ద్యాత్మ వలన యిలు త్పత్తిహా
రి ద్వన్షన వంని పంపుప తి మును పి ౩ వుర జూ తియూ
శుభ ద్రీర్వ రలు ద్వాది సప్పన గెలావు కర్తనవం ఖర్వ మల్లెలు
క్షేమములు చెలించ్చు. చంద్ర నక్షత్ర వంద్ర నప్పి నిజ భాను కాన్పు
తి వచనతే నములు చెలించ్చు. లాల నక్ష్మి రచధినిర పాల
నాంబ్చు. పాన సాగ్నము రక్షిత తర్పన నాశిశుక్రి. యిలాగ నక్షా
శ నప్రతి మూళ్ళు వహాన. యిలా చనస్థాన సశనములంద్చు
మరియూ॥ ౧౦॥ కొంచ్పము శేలాషు ణం బ్బు కరి కంంభము
లంత్పు రుతే జ మూప్ర ప్త్రై. నుంచ్చు టకాప్పు బేట్పు టయెడూ
యిల నం మూరు వం పా ద్చు తంబు బల్. కొంచ్చు టశి కు గం
శ వది పూ థ త రాథ నము క ల్ల షం బ్బుల్ న్నిం చగ సప్పనశి
క్షనము వథాక రపా నిలుంచ్చు మబా కరఘూ ద్వహా॥

౧౯ కు॥ వెలుగ చప్పన శీర్షమున నమః క్షగబా ట్తునాపే లనామికము
వెలుదలని సప్పనచ తుర మదు. వగణి తకపూ నిర
రసములంద్రమురం పారి॥

౨౦ కూశాలు శ్రైనకు పనశిరము నక్రమ ము గసంగుష్ఠ వెలుకయు కద
లించ్చిన న. స్తములచల సప్పనంబు గుమ్మె. నములత్వ కశ
యుశూ థనయు దెలు పహారి॥

సీ॥ చతురహాస్త్రములనకొంచ్చె బాహ్లమైలేపాడవై నం॥
జూచినయల దివ్యగతి రంజిల్లె। శ్రీ రవియుండ్లు జనిచ్చె హాశు
రుడు ద్వైవంబుల్లు। మూర్కంచ్చుడు బుటి సుద్రాకలి తకొంత్తి
మునిభాంతి యూహాస్త్రమును పాదసంపన్నడూ। దరశతిర
ఛత్రి ధారణాములు। స్వదాంబ్బు వారణ శశునిరూపణ
తణా। హూయబ్దినల వసనస స్నాభులయు ములు। చంద్రనాదివి
లెశునవలంబ్బుహా తసు। మూనసాపానశాంత్త చవుత్రియూ
తీ। భృంత్రసాక్షా త్తరణా కుశ్యష్ణాబ్బు తరవ్వ। గానసస్న
నములు చెబ్బుటంచ్చమరి యియూ॥ చే॥ నెలువవుతిగు
సాక్షెతె రవితయిలు వ్యగ్గుతిరస్త్రయూశ్రీమం। యుయుతి
వలింగ్రమె ననురుబోధులనుఁ నమరి నాల్గుజాతులఁ ది
లదగుచూనలఁ శ్రీ జనయించ్చుట వేద్య గశేషఁ శాస్త్రమం।
ద్వలరుయ ద్భోచి తశ్రేమములారసిరుత్తుదగుఁ జనార్ధ
నా॥

౨౧ సీ॥ శుకతుంత్ర్యమునసం తక్కై కబాహ్లపైలేఁ। వెయిదలఁగావుయాదువై
ల్లు। డెంక్రాయకనుల। కరణశిబొర్జనబిలదిరాంగ్గాల మగుశూ
ల। యలం[illegible]బుతిబ్బ నంబుబుపి శ్రీ శ్లిభవ్వదు। స్వర్ణ వర్ణమం
సిద్ధ చూతిలక్ష్మీసతి। ద్వైవమూహాస్తముత్తులచకోర। వాత
శస్త్రములకహారి తకైబాం జ్జుర। కరకబుంబుద్వాఘలకెంద్దుకములు।
వంళ్లికాకింకిణీ విభ్రమస్వశస్త్ర। ఘలమితగ్రాస నక్షత్రవ
త్తుల్యఁలవులుయుగుళగరుద్రాక్షరెంగుబంతలమిమబుకే
వుంట్టుదు యిలుద్రాక్షయుసుబెల్పనగుముకుంద్దా॥

౨౩ ౫॥ జలవిపత్తాకపాణ్హములో యిటుగన్నష్టంబు. సడప్రాలినదుమ
గాని దకనిష్టి నే డ బాయ చతురవేతానిదికస్వభునివల్లి బసన
వు డెంగ్రను మిశ్రజాతి విత్రు. వస్నగంబు తద్భుడివాలశి జ్యతు
స్రైవ. వుహిమ్రైరియా. కరంబుల లవాలికా తాటంక్ర
పాలచాతుర్యద్ర గ్నాలకవుఖ మందుత్రైలఖుంత్రతవు.
(శ్రీ)ఖిలవస్త్రవిశేషనే లాదివర్ణ వఙ్ర వులకతకరకదప్పున
నా నయివులు. శక్తేరయునాధి కసుగ్రరిశాప్పలవులు.
చారువాకభంబులు సుదెల్లు బసు మకుంద్రా॥

౪ ౧॥ తరిసచతురవుం ససుతజగనిరెండబాంయు. ఖండ్రబతురమిది
సగవుం విభూతి. (శ్రీ)వస్త్రతరక్తదిధుర యు త్నగోరొవసపదము
లంద్దుజెల్లుపద్మనాభా॥ _

౨౧ ౫॥ తగుపతాకవుసవుద్య్రమువు నా మికవు. వంప్రినస్రవు
రవుకస్వభ్రని కతవుస. జనియిం ప్రెఖె చరజాతి మెచ
కశాంత్రి. గరుడుడుస్రైవంబ్బు కపి లబుఖిరాయు. (శ్రీ) గుని
దిష్ప్రుదగగవాకనాదయిత్రాశిల కపికచాత కశెలాణితవు
లు. పుటురజాంత్రపు బుకన్నగపత్రు మూంబాదిఘంగ. నా శ్రీ ప్రమ
నవెతానప్రతవులు. (శ్రీ)ంబుకనామలులు నలలుశెం ద్రుత్రు
రవులు. (శ్రీ)వ్యయప్రచయవులు కుడభంబ్బు కపటు
వ్రత్తి నేవివదల్చ్రదువి వరవునటువుల్లదివియలు
యిటు సుదెల్లు జెల్లు న్రభారి॥

౨౬ ౯॥ వుసంకా సంపూంసా స్ఫకరంబ్బునతజగనివంచ్రినదింయు ప్రావఖ్రి
వురంబ్బునదగుర్భవురంబ్బునగల. వినియోగవు దీనియుంద్దు వెల
యియు మంకుంద్రా॥

౧౨ సీ॥ ధరవం ధర్మవరాంగుష్ఠ తజగసుత గూంచ్ఛిన ప్రేక్ష పరే విజాంచ
హూంసాసర్వ వంగుసు। శూ రియుబ్బిదిగ లైశుకుడు తద్రుప్రీకు
ఖ్రీ। వునర్నవుద్విజూ తివ నబ ఖర్వ్రడు। ద్రైవ మాకరవు స్నాగ్ల
వి చిత్రకవి ణు। వాధ్ర హూంస్నా నవా హూనవులు। జల్లెనా
కుదెశ ప్రూజూనిజ వుద్రికా। నిస్సార వాంఫ నానిర్యులవుం
లు గానపదవసు ఖాషుణా ద్రావ్ నరచన। పెకొక్కిశా రత్నల
క్ష్మిభటుల్ల్వు నవిటుంక్ర। తుధితఖావఖననవస్సు శిధి లకో
వు లాంబ్ల్వకణవియులు దెల్పుట లిలుంచులిచిలియు సుకే॥ ప్రై
లకలియువీసులు సౌధవు। తిల లాఖువినటుడుకమి శ్రీతి
మెఖా సర్వం। ల్ల లయులు సరవియులు బిరానుటదిలు పర్హూంస్నా
సర్వ మెయు ప్పుం దెమెండ్రుసు తాు

13

౧౫ మ॥ సప్పర్శిఘర్వు నక్షాంచ్ఛ్రి కరనిశ్చ్రవుం జూచు। నిదిలాంస్సు
క్షపైకొ భ్రుంగ్గి వలన ప్రుభివింప్పై నసి త వన్నంబ్బు ఘ్లు రోజూతి
ఘర వుఘుబుం షిపు నెూశ్రు డుమ్రైచ। వుది శుధనాత్ర్ మెూ
హూజయిలాను లాచ। విదార్ వరరప్రుజ చంద్ర కొతపవుం లు।
కరసవధూ జలిల స్తంభో పదిశాఖ్య। బంధనవుకరిశాపత్రిక
వుంయి। దత్త్ర ప్రత్రుడు కాంగిరిద్రైశ్రవియురవు। పక్రైరెక్కలు
నిలుచుటసాక్ష్య బదియు। సారరుయవిఘుప్పలకయిలు మెర
వగప్ప। వీనె మిూరుటయిలు సుదెలు వెలయుశ్రేష్ఠా॥

సీ॥ హంసప్రసన్నుని నవ్వుదుమగఱేడు చూచిన సంశయంబు
వారిజయుగ్మంబు పైపై వరగా తరంగత్తి విశ్వవసంబు కొయి విదా
ధరాప్వం మదిత్రైవమత యి పాత్మికి యాయి వహ్ని వర్ణన నవెదు
నగ్రంధ శోధన చిత్రకారణావళులు సంగీత లాసదర్శన
తి లాంఛన యిలా సగ్గా నకనక ని కర్షణావళులు నభనభశ
తిల కత్రణ విషలక్ష్మి దుం త్ర దత్తత్త తాప్పు నిదానతు.
చూచి మశక మతల్ల నావహ్ని కావుంజ వాసు సత్కా షణ
ములు చెల్లు నను మది యియుగాసి విశాక్షి కాయితత్వను
లాగ్యంబు వింశ్యాశా మావళీశ్వత ఫలకాంక్ష తరము యి
మరిపెద శాస్త్ర తక్ష్ణ తులాసూక్ష్మము కలుళీతఖ
త్రవిలసనములు లలిత ఖల్ల పవీత రేఖా కారవాసనా నత
లతికా విమనస్థళ వయులు ప్పురణ వెదియులు మనోభవ మురి
దను టయియు గురిగింజ శిస్తంభిగు ఖగవెంకట్రామన్న మన రెడు
శుప దము యి నెంచి తెయుడు చెల్లు సంధ్యల లను వెూచి
త్రమెరిగి శ్రీ విధంబుంట్లో గ్గ దగు చూనల వ నిలోక శ్రీని
వింధ్రము నీళ్ల రావన దను మదను నా॥

సీ॥ ఉద్ధతాశ్వము తప్పుకపద్మ ల్లకా వయు గూర్చినము కుళ ము వారు
తనయులు వలన గంగకు తమతుము పురిబిలకర్ణ ముసుంధా కిర
నుతు చెల్లు నంకెనబావతియు దిగాదశాను సర్వమున దాదవర
లా హాంయుఖో ఖుసది నవన నరు బయు పంచ సంఖ్యా నిరూపణ
భాలుచుంపు నదవల్లాభ ద్వాదశభావన వయులు వద్దక తికయులు
పుము గర్జ వయు కనిష్ఠ విలసు నజాన త్రీ మును నాభి మునసను
గురు తు ప తయు నిరిగింత త్రియు నుచెల్లు ను నుత దుచి తవురవ
పుదగుము లూరి శ్రీ సుందరవై తి॥

౨౩౧ సీ॥ శ్రీ లక్ష్మి కాశంబు సంభృతినై భక్తి కానల వంచ్చి నమస్కారానా
ఖమగునను స్త్రీహారియుండును త్రిప్పుత్రిస్త్రీబాతి శ్రీదికార్యము
దైవమెరంభు పస్సంబ్బు బయిలుదియూ కాదగారాలవముని యుదిపార్య
పానరసింహ్వ శాదుర్గలకార్య దుఖయువములండ్డు నారసిం
హ్మనియుండ్డు నరభోజనని యుండు కనికా రక్తనొత్రరము
లండ్డు దిప్పుతనమండ్డు గెష్టము బట్టురుండ్డు దినములండును
తలగిరు కానుట యుండ్డు నదురునాపాత్ర మారసియుని
ంయుంప్పు పాల యలనగుణోభి రామరావణావతారా॥

౪ సీ॥ శ్రీల బలపుమారంగ్లుష్టము లనపాముక పము నియలు సకొనలగూ
ప్రేరణ జన నకనిష్ఠ మలయ బూచినను సింహ్మము ఖమగుదత్తు నిచల
నబుత్తైనం బుముషి నయు పతెలుప్పు పంనక్షత్రయల జూతివ వ్రతి
శ్రీలం దివిపుంకృష్ణ మారికాపతిమె ళపయు మధ్విహాసక్రారమం
గ్గశ స్నానసింహ్మనవొత్తు సంధానములనుదక్షిణలసాత్మమా
లికా దైర్య కలచి వ్రతకృతం తీరపయుసు విసుడ యయునున
యయ బప్పగాదెల్లుట తెలుపెల్లు నభిన యలవలు ఖండతానురజా
లరాభువన్స్రాలా॥

37 సీ॥ నెరిశతాకేవునకనిత్యశ్రీవుంగ్రుస్తుళుంగ్నెంరిదిగర్వాణ్నుయుత్తారుల

చూడవుగునం। శ్రీత్రియులనిసుంగ్నగ్గిత్తిశతవునుబ్రహ్మయుశి।

శంఖవర్ణవయుదేవజాతిగురుకు। ద్రైవమాహాస్త్రంబున్నతారు

శ్రీకంఖ్యు। శంకృతవులశోభనవునను కేలాపగుణావును। వయాడు

వేదముయువుంవన్నాతుర్యు। లోకత్రియంబునుకూఖముశ్రీ

కూతిచతుంబు। శ్రీశ్రీశ్రీయుజిపస్తుతుయియుప్రాణయు

బ్బశనాని। వర్ణభిదంబున్నర్నిత్రిని। శిష్యుగతి। ఫలకేవుళికిం

చ్చెవుంయునునుకయుకెవెల్లి। తెయుపజెల్లునయంముతెానళ

లజనయునా॥

3౮ సీ॥ వహపద్మకౌశంఖ్యుపాదప్రతప్పగద్రిప్ప। నలపల్లవంబుగుహారికత

మున। జనింయుంప్రైగంధర్వజాతిమెచకరాంత్రి। శ్రీలవసంతు

కుబుంపిజాలజవింత్రి। కదిద్రైవమిద్విభూషణంబురవాద్యురు।

నవనీతవికచాబ్జనతనువుయు। సౌఖ్యంవిలనకూమనిరాంఘురు

పుగ్గసాధ్యాగ్రపట్టణావిరహాప్రదవులు। తాళఫలచిత్రకమల

వుస్తకకిరటు। శాఖాశాఖాభునస్త్రసచయవుపెల్లు। తెయుపజెల్లు

నుతడుచితకలనలరసి। శ్రీభినయుంప్రచవుంత్రారిశ్రీను

రవైర్॥

శ్రీసంయుతపాస్తాలు లిలవింద్ని। హాస్తభిదాయువస్తుభియంత్రి

హాస్తముఖసంప్రాప్తేం॥

సంయుతహస్తాలు—

మ॥ వరుసన్ సర్పశిరోయుగంబు నలపార్శ్వంబందు గూర్చిన్
కరం బరయన్ పుష్పపుటంబు కింస్నరవిభున్ జిష్ణుల్ పూజా
స్త్రములన్ రద్దుల్ పుష్పంబు విధానములున్ సుమధులవ్రాతాదుల
బిన్ంచ్పుటం బ్బరహిన్గైకొ నుటంబ్బ దెల్పునగి జెంద్బన్ సంజ్ఞి
గా వాత్స్యబా॥

చ॥ వెలుగుపతాకయుగ్మమెంగి జెచ్చిన ప్రాంజలి హస్తమిద్దుం
బున్ తలము గన్పిత్రపాలుడధిదైవముగున్ వినియోగకారణం
బ్బులరంపుణా మునుల్ వములన్ వినయమంజలి శంభుని రూపణం
బ్బుపై ప్రొయుప్సను ధ్యానమున్ విశపాముల్ దెలుపంజ్జగు
నంద్ది నంద్బనా॥

చ॥ వరకలశాము ఖద్ద్యంగము వక్ష్ము ముక్కై వెసమంచిపట్టునన్ శర
చతురశ్రమంబ్బులగు దైవము రాఘవుడై కరంబ్బు చామర
మంలు బూనుటల్ మునిసమంచ్చి తహారమంలూనుతేతాజిక్
నిసటసంబు లుందెయుప గాడగు మాధవవెంన్దకేశవా॥

చ॥ ఘనత్రిపతాకలూని మనికేత్తులు తెూగొని స్వస్తికంబు జే
సి నత్రిపతాకస్వస్తికము జెల్పుగు నిందుకదేశ్వర ర్వైప్ర యెనరు
నఖంబ్బు దని వినియోగము కల్పకము న్నతంబ్బు వెంజినగిరిశ్రీం
గ్రసాధముయు దెల్పుదగున్ శర రాఘు వెశ్వరా॥

క॥ స్థిరపతాకయుగంబు స్వస్తికము జగపతాకస్వస్తికముగు బ్రొద్వ
దైవమింద్బు బలధి మకరి యుతాత్మచంచ్చెల యుతరుత్ లక్ష్మీనిర్మ్మ
ము సెలుల్లు నక్షి శయనా॥

క॥ కేతనరియుగంబున్ల తగ స్థితికమగ జాయట కే తనకోష్ఠస్థితి కంబుగు
కాంక్షకేయు, జెల మిశ్రైవము వి విజెరాగ వెం నయ కామె మృలారుసుట
నగంబులగములం దద్దినరుం కేంద్రస్థా॥

మ॥ మర వెరాల్లా సగతి నట తాకయుగళ నమా శ్రేష్ఠంబులు నబూచి నగ
శరఘోలాంప్రు మా స్థమిందస్థ కెలమిన్ద్రైవంబు గున వాంశియు, కరమా
లస్ర్యము దాల సుద్రిమ జరిఖల్ మా మమూ చ్నలెల విన్ంబ్బుర గున్ ఏల
లు మార్గనాల్యుములు దెల్పన్ జెల్లనౌ వెయకాం॥

చ॥ శ్రీలశుక తలం దవముల్ యురవు నంద్దవిపక్షల చక్రి జెప్పన్ మగ
యులు దెపజాచి నంత్ర శ్రీవమాఢ్యకరంబు వస్త్రకం ఢ్యనంద్దనుండ్డ్రలరు
నుద్రైవమ్మైయు దివుదా హావలిలయు దెవాకాశ్ర్యదు, బ్బ్వాలవయు నూ
ఘ్రనయున్ నదునపద్ధతి దెల్పుదగు నబ నాధ్యనా॥

18

౧॥ తెలవకనెరావ్య సంవిద్యుఖ్యా ఘోవమఖములు, వాంసపర్గెంబులా
లసినంల దింతె వత్స, మూనమిష్టైబ్బు వా గుకిదా నవెంద్రు ప్రయ
రవు జీవ్రి నన్మ్రహా రిరిరండ్లా నరు కృష్ణా॥

౧॥ వెలయరు త్రిప తాకమయు ఘంవం బ్బ్యల వెంరయు, వరుస బట్లునవ్రి
త్రాత్ర నవంచ్చీ తంబ్బు, విష్ణా దధిద్రై వ మంచు వు ము విగ్రహముల, గురు
లప్రట్లు ప్రివిడి జెప్పుబరగు శ్రేష్ఠా॥

క॥ వది నక్ష చంద్రకరము యు, కెడు నెడురంగ బట్లు నప్ర ఝంకెలనకరంబింద్రు ఝద్రైవం
బ్లి దికలశంబ్బ శరుటు భూచాతి నటనలంబ్దలరు హారి॥

౧॥ కరమరయు నక్ష చంద్రముల్ కలుంతతు ములదెద్రి నపట్లు నపక్షవంచ్చితము ద
నరు, ఛద్ర నిస త్రిద్రైవమిదిపక్షిపక్షములు నూపి రుడు లెండర్య్నా మునుదెల్పుబ
రగు శ్రేష్ఠా॥

ఆ॥ రంగ్గులరక్ర్రాశవులు రంబు నస్వస్తికరి తిబట్టు। నవ త్సంగ్గకరంబ్బు
గాతవుడు దైవమగుక్ష్నిదియారాదరంబ్బుయుఱొవ్వంగ్గు ఱుశిగ్గుస్నెహా
విధవుక్ కెుచగొప నవుప్రి యుఱుబ్బుయూ।విం గ్గ నరితి సాధ్యవు
చరిక్ దెయురక్ం దగు రాధి రాధిపా॥

శా॥ పాత్రంబై మృగశీర్షయుగ్మము నవ పైపై నా భివుక్ దెబ్బి నక్।
మిత్రోత్సంగ్గకరంబ్బు జొ ద్గుడ గునె మ్మ్క్ దైవ మా హస్త మి ట్ట్రా
త్రిక్ చొ ద్ధ నిజెప్పు నెంప్పు నెంక హస్తం చె త్తి వాళ్ళ్ వృత్త పై చిత్రిక్
చెక్కి టజెప్పు శిగ్గు జ ఱుకుక్ జెం ద్దుక్ ఖిగ స్తుంద్వనా॥

౧॥ గరిమె త్రిపతాకములు సమ్మెళ్లు వమ గనెదుండు। జెదిక్ ఱుట్లోనతి
లక వెరా జిష్ణుదదిక్।దైవమిందితి లక ముసుగంథిరు।సవచంపుం
బుబు।హస్తంజు లింపుడె ళ్లు నగు ఘుకుంద్వా॥

౨॥ సప్తశిరను యువుంజెతి చక్కి పాదశ్రీ।గా గస్వస్తి కధెయునరింప్పు నాగబం
ధ।వంగునవశీఘ్రుఘుదైలమిందయరుపాద।లధ్రర్వ్ కొూరగబంధవుయిత
గుడిలు కొండా॥

చ॥ ప్ర మురియు తానెహస్త యుగమంద్దతి బాధ్దు నావె ళ్ళు యుక్త
ఛా।వవు తగరుంత్రిప ట్టు నను వైష్ణవహస్తము దైవమింద్విరా।
రముఱము ఱు నింద్ద బ్రాం ద్ద ము విరావవు [illegible] ము స్రంద్దు చక్ర్రా।
కవు కవదంప్పు తి ప్పెము ౧ గాంపు విధం బు నుజెల్లు పూథవా॥

చ॥ దనరి నరాయంబుల వెంట నుడుగువేయు దళ్లు వదిలి కరుణంబున్ జిత్తయుత్తరం బున్నదర
విశయంబు జారాయంగ కపోతము ద్వైతము చిత్రసేనుడం దానవుపనవేస
తిప్పరుష యెయుక్త మయోకరంబులు సంధ్యాపవిత్రము దెయ్యి స్వసుచెలిసారికె
శ్రమయోగశబ్దము సుక్ వియశిల్ప (శ్రీ) రాతి॥

చ॥ శ్రీరుద్రు గపురాణాన్ సాక్షియగ శాంగ్యశరద్యములం ద్యుసన్నివై క్లి
రప్ర గజాష్ట్ర కర్కటకముం ద్యుకుద్రైవమ హాసువిధ్వజ కరముని
లాసజుర్దంశ్రీనాలు కర్కటకంబు సుచిత్ర విగ్రహ కరమున శంఖు
ఖానుసేయు కల్ విరువక్ వినియోగమందెతా॥

గీ॥ నింజుకటకాముఖం బున్నయుకెందు స్వస్తికం బాన్సుచ్చిన్ సనదికట
క ప్రవర్ధమాన మంద్ర దుద్దైవమైవములయును నిశా నిధాన చయిత్తరధయు
మయుయద్దుగం తలాస్య బుక్కెనిశీ ప్రత్యములయుద్దుబనుయుకండా॥

చ॥ సకలవిని సప్పన్ శిక్షణములు సంధ్యాశయలం స్పగస్తి కంబుజక్ ధరగజదంత
హస్తము గుద్దైవమొగిన్ పరమాత్మమాకరం బున్నరువనకు కంధవముల్ శి
లలు యమునకేపట్టు ఏనిం ద్యమాతను స్థిరము నుహస్తిదంతము
డెల్లదశరక్ రెంటెయుం శవర్ధనా॥

చ॥ వేరఖ్యగముం దునిల్పి సకపిత్థ వయుకు శంబ్బుగ ముచ్చిన ధరణి నిశ్చల
స్త్రము గుద్దైవము తమ బురుడంబుస త్వము న కొరతయెలు లింగప్ర
మునవము గోప్యము శాస్త్రప్రదాతక్ సుధ్రగ్రహ స్ఫురణా మమన్త్రైరగవ
ములు మోసవముసుక్ వినియోగము దెంపితా॥

చ॥ బరువదినవర్ధచంద్రిము యుప్పైటం యుసుచ్చియెటు బాణ్ణువె క్లెం
స్పురయుక దర్శనక్ ముకరహస్తము దైవము మచ్ఛదేవ దికరమున
కుక్ మృగాధనముగాధన వీరాదమ ఛవివకెక్ వె సరినిబిడక్రమం
బుల నిశాచరుకుల్ వినియోగము చెందితా॥

౧౧. శిఖరహస్తంబున్నైమృగశీర్షకరము, యెనయబట్టిన పల్లవాయుతకరం
బున్, అతనుఘడ్డైవమిదియెంస్తంభావికాహ, వుంపరిపుర తాడంబును
దెల్పునెంనరుక్తిస్థా॥

౧౨. కటకముఖము ములపుగ్గాము పతాక, హస్తవిరళము బట్టు
న యిట్టు కరము, శ్రీతిరుతాపోదవిందునకుతతియుత్తైవ, ముంద్యవాశీ
తిబంధముతెల్పెంద్యనృహరి॥

సంయుతహస్తములు ౨౪ సంపూర్ణం—

హంసమూతికే, తగుపతాకమునపాదంబున్లు, లాగుదిగాళ్లనుంష్టిహ
స్తముననకపోతము ననుజంపునిగ, మరి అర్ధచంద్రహస్తము సమా
రాళ్లను, యిరాపయుతెుతలేకరికరముననపరకేతుకరావుంఖికరము
న తెప్పుంధి, అలగుశిష్టలము హంసాసనము న, పిరుదులర్ధ
శశాంక్ర కరముననమెదృలంబున్నమృగశీర్షకరమున, వృషణాయుగ
ళి త్రిపతాకమున, ముఖ్యజటంబున్నముష్టిని, ధరవక్షాముఖ
కపోతమునకుక్షిళుకతుండమునవళులశుచీకమునవాభి
కురగుననాగారుసప్పకరమునను స్వస్తికమునతెంమ్ము, చ
నుమెునలేముకుంళంబునను, పద్మకోశమునను కుచములు,
తర్జ్ఞుమఅర్ధశశాంకకరమున, కంఠంబుముష్టిని చుబుకంబు ముకుళ
ముననును, అధరము అర్ధచంద్రహస్తమున, చెక్కిలి త్రిపతాకకరంబున్నదం
త్రపంక్తి శుకతుండమున, నాసమూచి ముఖంబున గుర్బాంశ్లో
ముననవెవ్రాలసరవిపెదవి, చూత్యులకనుబొమలేశూచిముఖం
బున, అళికస్థలిపతాకహస్తమునను, తలయుంగురులుత్రి
పతాకంబుననను, కేశపాశముల్కర్తరీస్వస్తికమున, అల
పల్లవంబునబయకేశబంధంబు, కర్తరీనిమనోవికారచయ
ము, గుణగణంబుబుద్ధియునుసూచీముఖంబునతగుపల్లాదె
ల్లసంధ్యాంశయును, ధరయుకుళత్రిపతాకబాణకరావళులు
సునఖంబులుదెలుపదగును, అవనినెంచ్చెంగ్గసర్పశీర్షా
భినయము దివాంధవాభినయముమెప్పునదగణింతురు అపవె

ష్టితంబైన హంసాస్య సంజ్ఞ సుప్రసిద్ధ గళి ఘనము సు బద్ధదగు జననికి తం
శ్రీ కి శిఖర హస్త మంజెల్లు కత్తెర కిహస్తంబు తగు సూరరావళుల
కు శ్రీ త్రమ మావుల దెల్పిన మరు సుమము కుళహస్తంబు తెరా
నెనసిన సప్తశిరము భావము రంద్రల భావింప నింపొంద
సంధ్యంశ్రమునను శ్రీ ధర చంద్రకరము నెనరు జెంద్రిన బంధు
బనముల సూచింపు కరము సంగుప తారకకర యుగంబు శ్రీ
తేశ్వరు నిదెల్ల బరగు సుశిఖరంబు తగు భారతినెలుగు
పుష్పగళి రంబు శ్రీ ల్లని గణింపు ముకుళంబు జెల్లనిటు
ల భరతమంతమున తిరమయిన తెరగులరసి శ్రీ భినయిం
చి నవగమించి శ్రీ దిమధిరి వరసుగుణ ధాము రామ రావణవి
దావరా॥

మ॥ అమరన్ వేదచతుర్మసపక్షములు శ్రీ యంద్రాకర్కటక మా
ముబట్టిన సూర్ధ్వ త్రము లంద్రు నింద్రదగు చాటుర్ భాళ వృ
త్తంబుల్ల గర్కెన వివర్ బరి తాపముం బట్టు యయు శిగ్గుర్ బాయన
గ్రింద్రు లాల నయున్ గాలి యయు కుంతమున్ గానుడు దెల్పు
ల్లు నైలు చాయ కారా॥

క॥ రుం విష్ణు కైనం రంగనసూర్ధ్వత్తం మృలు వితళిమగజారాయ తల
ముఖముల గుర్ సంపృతి కింపగు యారాళైంపుమ ద్రుగళిమున
జ్ఞు మగోవింద్ర॥

౧॥ యెంసంయుష్టుస్త్రికహాస్త్రంబ్బులె దలుజాంను. పక్రుకేన్నకరంబ్బునా
దెలయులసంక్షు॥కలి తదెలాల్బ్రులంబులుకంప్టునవయులూతెలు
కుజెల్లునువినయోగమిలునప్రక్షా॥

౨॥ గరివెంనరాళహాస్త్రకటకావయుళ్ళయిలుస్త్రమయుప్రస్త్రికంక్షుడు॥
కరనురయుల్ (ఎ)రాళకటకావయుళ్ళహాస్త్రమటంత్రీనింద్ఘవి॥స్రు
రణావయుమారయాకంమదుఫ్రుల్ తగనిచ్చుటహాచ్ఛెవెంచ్చుటల్॥
వరసఖకేలుబూనుటయిలుతెంత్రయిలుదెల్లుదగుక్ వయురాంత్రు
కాం॥

౩॥ కడుపతాకవయులుపాదఫ్రగాగ(క్రి)ష్ట్రు॥దెగ(క్రి)ంఘ్నసవంప్టునవిఘ్న
వక్త్రవయులగు॥దెళియు(ర)నటనలువెుదటుంరుడవ॥దురుసువెరు
గింప్టుచెల్లునింఘ్నసమికుంద్గా॥

౧॥ యుయరమయుక్టైసంచ్ఛ్రిసూచికకరవయులాకయుం॥సురివినిరుదెసఖాం
చిదసూచికాసుర్రిమయులగంనదిచూదువంనవెుదుడులుకు॥విర
హావులగుటయునింద్ఘవినియెరాగవంగరువయుకుంద్గా॥

౨॥ హాంసపక్షంబులుద్విష్టివాంయులుతడుంగ॥మంత్ఘబూచినరెచి
తవయులగునింక్షు॥చదువచదివింప్టుదగినద్రుసకలకథయు॥(చిత్రి)
శులకంబులునుబూచుచెల్లుక్రుక్షా॥

౧॥ వెలయురచితవయులనపవిక్షితవయుగ॥నెంకకరవయుబట్టుయిు
కకరంబాప్రుగినురంబ్బు॥దెంత్రునసయుంప్రునధనరచితవయువింఘ్ను॥
కల్లరినిజాబ్బుదెలుప్పుటజెల్లుక్రుక్షా॥

౨॥ తగుపతాకంబ్బులపవిక్షితంబుగ॥భూరుశరవయులుఘ్నంక్షికి
యునిజైచ్చినసితంబ్బువయులుగు॥నింక్షుతివివళవయునలసుటయు
ను॥(ఎ)ఘ్నుతశుక్రైరవ్రువయు॥చెంచెల్లునభ్రిశయునా॥

గి॥ దంబు మీర పతాకయు గ్గంబ్బు మూడు పేరులు వెల్పు దసుకవ
ర్ణ ముననుస్త్రృస్త్రికముగ బట్టు నతుల్లవము పురనింప్పు మెయిబ్బుగ
సుటులయు నిరూత ములూ నరుకృష్ణా॥

గి॥ కచితాకయు గ్గంబ్బు రెండ్లు తిసలు నలంబ్రి కటుత్త్రుల ముల
చాయు నెలలయు జూడు కేశబంధంబ్బులగు నింబ్లు కరలుకరయు
సురస నదునలు మోగనిశ్రీల తళ్ళు చెప్పు దక్ష్మటలు సుదెల్పు
దెల్పు కృష్ణా॥

గి॥ గరిమెంచె విదెసకటకా ముఖం ముష్ఠి సునిచి సుళ్ళు శిరములగా
యలగా జూచిపట్టు నలరు కరితొస్త్రముగు నింక్షు విలు దిపాయు
డు చక్రి మాడుంట జడవే టుజ సుమయు కృష్ణా॥

2

గి॥ సురవి త్రిపతాకములు కట్టుస్తలములం ద్బ్రా దనరక్షి నన చిత్రప
తాకపట్ట వంచి తంబు నింబ్లుయు దంబ్బి తూరుయు గము భిదాతిశ
యముము వలద గుముం కుంద్వా॥

గి॥ పుష్పవంబ్బి తమయు జూచి పటగు దినెయు బరువడి గ్రద్రి చిపట్టున
పక్షి దొర్లి తకము లటుంద్బురు నింబ్లు నగాధన దియు శ్రీ విషయారిసభి
నయుంప్పున మురు కృష్ణా॥

గి॥ జూకతా హంస్య పక్షల తా కరములు యురమయు కర్ల కుకటు
గూడ్చ్రైన కటు నెనయు బట్టున దిశంబ్బి పక్షి ముల్ భామిని విలాస
యలా నాజు వింబ్లు పుష్ప వాసుదేవా॥

గి॥ కరపురయు నర్ధచంద్రముం కటుతటములనెంబ్లుకటు ముంద్లు దినకయ్యెను
లయు సాళ్ళ్ సారితము జాయుగరు జపక్షంబ్బులింద్బ గమనశిలానటనశతు
ల మురు కృష్ణా॥

2

క॥ జగతి నెంత్రింత్రు మండలంబుగఁ బతాక యిరుగ్గ ముమడు టుగపబట్టసూ
త్ప్రసముద్ధలంబ్బురుం ద్రురు నిది కాంతలనుగ నొంఫ్ఫు గాంత మూను
టదెలుప చెక్కొన ముకుందా॥

క॥ శిఖరగ యుగ్మ ఊర్ధ్వమండల హస్తయుగము పక్కలను బాచగా
నది పార్శ్వమండలంబ్బు వింశ్వతి కింకిణీరవ ము చక్రము పాదము
ఉదెల్పు చెల్లుము వాసుదేవా॥

క॥ పార్శ్వమండల ములంలు రాముప ఝ్జ నెదుటు ఝ్ర మితవెలుంగను
రోమండల ములటంత్ర్పచల ముల కో ప మ సంయు యులు ఝ లజరవ
ము నిందు వినియోగ ముగు మంచు కుంద వినుతా॥

క॥ ఊర్ధ్వరు రామండలము లు రాంవ్యురయు చాయు నెకటు ద్రిష్టంచు నెదుటువు
రాకేటు జాచ నది యురః పార్శ్వ మండ్యులు లంఝ్టుదనరు తురగ శిష్యు విని
తాదంలుము కుందా॥

క॥ ముష్టిశిఖరములు ఉదరంబున వెలయ నంటి చేర్చి స్వస్తికము బాయి న
దిమష్టి స్వస్తికము గు పొసగ వినియోగ ముంబ్బు కంపేర్కముదాయు
తాన్ని శిఖరను సంప్రసంప్రదము కుందా॥

క॥ సముచిత వ్యావృత్తితముగ ముకుళ హస్తములు స్వస్తికంబ్బు ధనది
ఎదెము కము ళ స్వస్తికంబ్బు దిశ సంభ్రము లజ ముకుళ ములు నభినయింప
జెల్లునము రవిరాఢ॥

క॥ వెలయు నలపల్లవంబులు వేష్టితముగ బరగ రెండ్యు కసరిగాగ యుర
ముకు రస బద్ధ నదింకెంపు యుక్తాల పల్లవముగు స్వస్తికము రామితము
లంబ్బ బను ముకుందా॥

గీ॥ వెలయ నరుల నలపల్లవంబులు నెకసరిగను, వెలుగ కదియ జెచ్చి పట్టి
నయిలు ల్లునాంమ్ము, లనగజగుని దిలోచనవనజములను, శ్రీ లరుగ
త్పులు నెరుగింప్పనల కుక్రేష్ఠా॥ క॥ శ్రీ కాంత్తాపతి కరుణా, సార
లచ్ఛి తభరత సారసంగ్రహమున, వాక్ర్య కరుడుచి ల్లకూరి, చి వాక
కుడు నరసింహ్ము హాస్తు పర లక్షణము యా॥

శ్రీ సంవత్సర్ తపాసుత్తలుంన్ను, సంయుక్త హాస్తాయుంన్నసర్వం
గ్రాభినయ బాంధవాభినయయున్ను సహితహాస్తములు త్రిగ స్తసం
ఖ్యాస్తాం॥—

శ్రీ రామ నేత్ర్య త్రాణ ప్రారంభగు భరత సారసంగ్రహమున, మెలారయన
యుక్తశిరో భేదాద్యా ఘ్రపదములు, లను నయిడుము గగళింత్తు సూ॥

శ్రీ॥ చాతురి మార్గ శీర్ష మిరు చాయలక్షై వెలుక సారి జూచి నగ్ (ధూతశిరం
బరు నృపిబుధ్రులే మ కిరా తభ్బి నివెరాగ వెరా విదెరా, గాఉత తెలి దభావము
లునద్భూత ము క్ష్వంచి రావిశ్రతి, సంభాత ముఖాల సంభవ్యు లిరుచిక్కి గను గాను
డలేర ఘుర్పిటకు

క॥ శ్రీ లధూత శిరముచెప్పర, జాలక దరించ్చిన, విధూత శిరమగు నింద్యు నక, క
లుద్రా విన మానస్సు నక, చరిజ్ఞ్యత భయ ము లు సు దెల్పు జూను వ నమాలి॥

క॥ [illegible] ద్ధి మెలగ వయా, చినతలయ ధూతంబ్బు, నిందద్బు దెల్లు తనరయ
కులే, తనగర్పు బలాదుము దినం, తనిది యుష్ట్రుట సద్బు విను ము శ్రీంబ్బుజ నాభా॥

క॥ శిరవేయక సారివసుంధర, నరయుగ తిగ్మ ప్రాల్పదనియె ప్రవర్తూ తమగుర్
నెరసొమ్ము కిగ్గుబుజుకుర్, తిరవున్నియు చెల్లునిండ్యదేవేంద్రసుతా॥

గీ॥ ధరణియు కసము సుఖాచి త్త్రీతి తగతిని, శిరము కదలింపు కంప్రుత
శిష్యమంద్య, కినుక నుతంద్రు పరుషోక్తి వినుచెరత, చెయులుట
యిము శిష మా ష్వర్గంబు చెల్లు కృష్ణా॥

గీ॥ మహాసభంబులక్కెందు మాట్లు శరము, యిర్యాచి నయు కంపింతంబుగ
లెయుఱుల బెగడు, మరియు సాక్ష్య మాహూ హానము సభ త్త
మ్రోత్తయు దించ్చాప్పు కెమకయసాు

గీ॥ తంబ్రతగ సొక్క సారి యారాధ్వరంబ్బుగా, శిరంబ్బునెత్తి నయు ప్పాహి తంబ్బుట
త్రో, కంబ్బు కంధరవంచు తొలుకొరర్యాంబ్బు, యియు స్నతంబ్బు నిడిబ్బురు కుచెల్లునం
బ్బు జారష్ణ॥

గీ॥ తిన్నగా తలవెనకకు డిశి తొయిక్క బిరుసద్రిప్పి నయుది ధరి పాహి తంబ్బు
శ్రీయు వమునయు వము విలాసవిస్మయ విభవములు, యుండ్యు వినిరా
గమ్ము తగునంద్య తనంబురా॥

గీ॥ భువి కనుంగొను చంద్ర్యానకు జవము పై, శిరము వంచి నఱ్రించి తశ్చ
ష్ణ వమంగ్నుమాహా వీక్షావ యుంపు యుల వరు ఈర్షలధికకారర్యత
రకాంబ్బులు చెల్లు కంత్త్రు జనా॥

గీ॥ భుజయుగంబుల శిరము సుపొందర్చి గాగ, లెంత్తి వంచ్చి నిహాంచ్చి
తంజింబ్బు లెయులప్రి లలుకు శ్రీకాశ తమయు కత్వలావి రింబ్బు, విస్వవము
క్రొహాదములు చెల్లునందకరకార॥

క॥ వెనక దెసక్కై శిరము దిప్పిన సు పరావృతము యుండ్యు విషుమయు లశిగ్గుసు
చిదిప ముదివేసుచక్కగ నుగొనట చెంచెల్లు రాధికాష్ణ దయుకా॥

క॥ వినుమీధరణీవిభులకు త్రినయనుతమక్షేత్ర మిచ్చు త్రివిక్రముగామనున్
యునవచ్చుబంగాచులు పాదవనుటున్నగములకెగసిననుటులు నువ్వెంచ్చు
చూత॥

క॥ యులబాచనచందంబున తలవచ్చిన ధామముఖంబు తగునించ్చి [illegible]
వియుచింత్రంబు వెయుత్కృతు వెలవిడ [illegible] యోగము [illegible]॥

చ॥ చనుగవయున్ [illegible] తలవాంచ్చి [illegible] తంబు [illegible]
బ్బునిచ్చుకలు [illegible] కలంగ్గి [illegible] బెం [illegible] నగను [illegible]
మున్నర [illegible] వతయున్ [illegible] హెంబ్బు [illegible] విభముని ముదాలనవె
గ [illegible] యోగము రాఘవేశ్వర॥

క॥ ఆనుశ్రీగనెంకపార్శ్వమందెను కనుగొనంబూచూఫ్వపార్శ్వగతదుప్తి
యెగగన్ కినుక వెనుకకేలకు [illegible] కసిజ్జిలింప్పుబ
రుగలిగెనుగుండా॥

క॥ యిరుకెలకు లెచ్చు యిరువరా [illegible] సుగకను గొంచ్చ [illegible]
ద్రుష్టి యెగగన్ యిరుదిక్కులు గను [illegible] వెడలి [illegible] వెల్లి
దశరథతనయా॥

క॥ కను [illegible] నిమావి [illegible] ద్రుష్టి [illegible] నించ్చునాయురా [illegible]
[illegible] కు ద్రుష్టి [illegible] వెల్లిమాత॥

క॥ మినువెక [illegible] యుర్ద్వ్ తలంబు [illegible]
[illegible] తెంబ్బు [illegible] చంత్రా [illegible]
దగునించ్చుయెరా॥

క॥ తన వరణా యిలుగడు తప్పక౯ కనుగొనుట ద్రథ్వలంబున్ కడు విన్న
దనం బున్ను జిరాత్మగను టు తల వంప్పు నుశిగు నుదె యిలు నింబ్బ పొంబ్బ
ము కెలందినా॥

మ॥ కనుజం మన్మథ మరి చెప్పు పాటం తక జూకన్ చక్రగా ముందు జూచిన
యియుమ్మీలన మిండు నచ్చు తమ బల్ చెప్పుటు మైయ యున్న మిచ్చి నకొ పంబ్బ
న లక్ష్మి మరు౯ ఖ్ఖల నులక్ష్మి సొదరు౯ సుందరాంగన విష్ణుం ద్రుంబ్బ
మారగతి కొర్కుల్ దెల్పు దుష్కృత్ హరి॥

మ॥ ప లివారు౯ కను చెప్పు పాటు నటి వింప్పు౯ జారయు కంప్పుంబ్బ నిద్ర లిక్కొం
రము కంపమరు౯ చ యియు నృత్తుంబ్బ గ్రికెలాత చలనెరాష్ట్రమ
మదురు యికుయు రాశంబ్బ నతిరంగంబ్బు యుక్ బలు విగంబ్బ కులా
లచక్ర మంనుతె ల్లు౯ జెల్లు గొరహా లకా॥

క॥ వెలుగు కను జంబుల పై వాయు గనర రెప్పు కొనయు వాడి నసంత్రమ్మా౯
లన మిందు యుకవలఫై మిగయు వగను లఫై ద్రావి నము నజెల్లు
హరి॥

త॥ తప్పు కవల ము గమా త్తులు ద్రిప్పి నవావృత్త మిందు శృంగము
సుతియు౯ చెప్పురు ముంగళశాతము లాపెట్టు రుప్పె చత్ర నుళా
నరయిము కొలందినా॥

స్థానకలక్షణం

౧॥ ఒకయూర్ధ్వ పైసగమూనగా నెక్కపదము । పార్శ్వగతి నిల్పి మోకాలిప
ట్టుసగము । వంచి వెంకకాలు సమముగా వహించి నిలిచిన । వైష్ణవస్థా
నకంబ్బిది వాసుదేవా॥

౨॥ సమముగా నిరుచరణముల్ సూనెడి పదము । గాఢశరణోప్తై నెరయు
చక్కగా నిలిచిన । సమపదస్థానకంబ్బిది శ్రీశరసముతులు । క్రమముల సంగ్ర
వరెయులక్షంకరసపూ యిలాయి॥

౩॥ పృథివి నిరుజానలు నెక్కరయుండు పదములు చేసి । చరణములు పార్శ్వ
ములుఖతగా చిరుదుడులు పూ వంచి పాదభ్రగగనాంతర్ణం పదుపు
మోడు । ఆవని నిల్పిన వైశాఖమం శ్రీకృష్ణా॥

౪॥ చరణములు నిరుదేసుక్రై బారయుగ । బిగిని పిరుదు కదల కమూడు
జానలకా లంబ్బి । తొండలు సంద్బు పెదముగా గప్పి చేమిని లుప । ముఖ్యల
స్థానకం మందు మండనజనకా॥

౫॥ వామపదము నిలబడి వలపలి పదం ప్రైదుం జానల కాలదిని పాదుకానగ ।
క్రోలుప్రాలే దుశీ లమ్మై నెరాలినియు వ । నడిమి యూలీడమం ద్రుశ్శీ తాభిరామా॥

౬॥ ఆలీడము ప్రత్యాలీడము । నిండ్లు నారుదిథ పుక్తైగ్రాయున
వచి । ప్రు రుచస్థానాలంబ్బురు నటునలగ । భుం నంబ్బుగు శ్రీకృష్ణా॥

౭॥ కుంచిపదము సమతజానెడు । నెదమపదము పార్శ్వ ముఖతని దిమొయుపం
ప్పైప్రు । యుండమ చెయు జాచి కటుంతరము । నడరెడు శశిశేఖరము బూనసాయిరము
మూరీ॥

౫౹౹ప్రదమినెకపదముగమముగ (నదరనెకరుపార్శ్వ్నవంల్లితననుద్రి
గజారంనెం(క్షైదముదివెం చాలరుసూచిగ (నిదనశ్శరత్రం తమంద్ర్యయుం
ద్రాంవరజా౹౹

౬౹౹ నదుంజుకతిమెల్లైయుం జుగతిమంగలు (నంనిచివేళర్పు వంచ్చివెనకపదము (
నటులజార్శ్వనప్పుం తదిగతాగతమంశ్ర్య(యుండ్పుదరసహాయునంద్వతన
లియా౹౹

౭౹౹నమముగాకనెక్క వరణాంబుచిరుకినప్రెలమరియుబాత్లుప్రైలనెక్క
పదముబారలమెనంబదగతిన్ వెంలివజ(ంయులనుజరిగినియుప.వలిత
ముహూర౹౹

౮౹౹ కరయుగంబన్లు ద్వ్కక్కె టుకముగ (నమరయెుక్క పాదంబ్లునమము
గానుర్బిజారయు (మ్రంచితంబ్బుగనెంకటుగుదింప్చినియుప (వెూదితం
బ్బింద్ర్యనివిపంజ్ఞిముఖవిరోధ౹౹

౯౹౹పాదద్వయముయుర్బ్విపై నంగ్గుళులుయుమెుదల్ (నముతనొందిననమునొన్ల
దనరు (మ్రవిజరిగినంరుదిఅగ్రగాత్ర్వంబ్బుగు(ంకెయుకపాదముసపార్శ్వ్
నికటధరణిచినదచినమంద్విన్ తంబ్బుంగ్గుళుల్ తుదవెత్తి (క్కైముగుదింప్చి
ననద్బుమణాముగునం(యులమెునప్రెళ్లూనినియువకుంప్చితముగు (ధర
కుదికాలుసుదన్ప్రైనెనిఘుర్ప్లుతాత్ర్వంబ్లుకరాలిముడిమెునెన్న (పట్ట్లు
నదట్లునపొడ్డ్నిగంబ్బు (బయుల తిపదముయుపార్శ్వన్డితంచ్రైనపార్శ్వ్
గంబంద్ర్యయూచుదముమొుదలు (కదయుర్బిదట్లునఘుట్లుతెహ్రదం
యియున్నతరతిని (దెయుక్క ఘుదినిధారుణిదట్లునతాటుతాత్ర్వంబ్బుంద్ర్య(
పదతలాగ్రతన్లిపాడ్ఞిచాత(ధరణిదట్లునసుఘుట్లుతముగునెక్క (పా
దమునని ల్రుయుకనెకపదముబాట్లుప్రెలిదినసూచియూయున్నైవెళ్లని
లిచి (రహిజరుగన్గితలసంప్చ్రరంబ్బుక్రిష్ణా౹౹

సీ॥ సంపన్న ముకురాబున చెంన్నెందు వజ్రాంబు, చంద్రకాంతాంబు భద్ర చంద్రము
నను, మునుకొంన్న కాంగ్రాలము నపుష్పరాగంబు, మహిచతురంబు నమర
కతంబు, సంత్రంశ్వము నగణెంచ్చు గపద్మరాగంబు, కలితనీలము కటకా
మును మునను, ఆర్ధపతాకనింపై నగోమెందిక్షు, మకుకు మెతాక్షి కము
హాంసాస్యము నను, పరగు నిన కాంతమణి ఆలపల్లవమున,
శిఖరము నవిస్త్ర ముంబు ముకుళకరము నదనద్వై హూరాగ్రము
ను బద్ధ గునటుంచ్చి, రత్నసూచికవెళ శ్రీరమణి లోలా॥

సీ॥ సరస పద్మాంగారు చతురహస్తంబున, తళుకైన మెంట్టి పతాకమునను, భ్రమ
ముంప్పుదగు రాగిత్రిపతాకకరమున, సరవినిత్తళ ఖండచతురము నను,
జిగిమించ్చుదగు కంచ్చుసింహసకంబున, గుళిగసారంబు కాంగ్రాల మున
సు, తగరప్పి కకుల ఆర్ధపతాకకరమున, కదు ముష్టికరమున ఘుద్ధురుయిను
ము, ధ్రి కృత్తంబు నశిలుచూచి నివెలు నరదెలుప, నమంకుల సంధ్యుకు భరతము
తాంత్రరమియ్యు, సంత్యతానంత్తసకల [illegible] తరాళి, కుల త్పరితకీర్తి
శ్రీ ఆనంతకృష్ణ॥

సీ॥ శృంగారముంల పస్మర చెంద్దుకరముల, వెసత్రిపతాకను వీరరసము, సౌర్వ
నకరుణారసము ముకుళంబున తగు నద్భుతంబు సంత్రంశ్వము నను, ల
విహాంస్వముఖవిరళంబున హాస్యంబు, చిలపద్మకోశంబున
లనభయము, ధరత్రిపతాకకర్తరులభీభత్సంబు, తామరకొ
శ్రము శుకతుంత్తమున నను, శమరసము హంసపక్ష హస్తము
న దెలుప, పరగు తదుచిత భావానుభావకలన, అలరము శ్రీలగాంచ్చి
పునకిశయంలన్సుపాత్ర రచియించు సుఖ లోన పద్మనయనా॥

సీ॥ షడ్జస్వరంబు బాస్యంన్నయపు ఆరంబున, ఋషభంబు గణేయుం
ప్పుమృగశిరమున, చెలగు గాంధారంబు సింహముఖంబున, ఆ
లముఖ్య ముంబు హంసాస్యనమున, సురదిపంచ్చమ మెంచ్చి
శుకతుంత్తకరమున, ధైవతస్వరము పతాకమునను, నెరయు
నిషాదంబు కరికరంబున మరి, సంత్రంశ్వకరము తత్సంయుత
తము గబారని ఆసమానభరతకళానిధాన, తానమా
నము లాన రిన గాన కలన, ఊంబు మారంగ సప్తస్వరంబు వెల
మి, నక్షి నంలంయత్న కుతగపాత్రలక్ష్మీ నేతా॥

సి॥ సూర్యుడు గానెంక లెఖ్ఖ సూచికరంబున, తగు తెంచ్చి నర్ధప తాకవమునను,
చ నరు వయాదును లెఖ్ఖ తాంమ్ర చూడంబున, చెంన్నెంచు నాలు గు లెఖ్ఖ
రములనను, వెంన రుస్తై దను సంఖ్యమం కం శ హంస్త్రంబున, శ్రీర
నుదగు బాణ హస్త్రమునను, హంసాస్యకరమున శ్రీ రుంన్నె కటు
లెఖ్ఖ, యెనిమిది సంధ్యశ్యే మునుగణించ్చు, తెంమిదను లెఖ్ఖ కటు
కావము ఖంమ్మనంచ్చు, వెలయు పదియు నది చి తెంచ్చు విదు వశెల్లు,
పదింయు నెంకటాది గాసంఖ్య బరగనిటుల, కరము సూచింప్పద
గు చానగరుదగమునా॥

సి॥ శ్రీరయు మెషుంబ్బు హంసాస్య కరమున, చెంన్నెంచు వృషభంబ్బు
శిఖరమునను, దనరారు మిథునము ర్ధపతాకకరమున, కర్కాటకం
బ్బు కర్కటమునను, సింహ్వరాశి దనరు సింహ్వముఖంబ్బున,
వెంలిమిదగు కన్య మృగశిరమున, వెంనంయు తులారాశి ముష్టిహ
స్తంబున, శుకతుండమునను వృశ్చికమున నరు, సరవి గనుబట్టు
ధనువు అర్ధచంద్రమునను, ఖనుమ తరము పతాకి రాస్వస్తికము
న, కలశకరమున కుంభలగ్నము కూరంచు, మకరకరమున మీ
నంబు మలయు క్రీష్టాంగ సి॥ భానువారంబుల పల్లవకరమున, శ
శివార మగు నర్ధచంద్రమునను, కుత్తి పతాక నంగ్నారకవారం

బ్బు సంద్రంశ్య కరము నబావుబ్ధి దినము, శిఖరహస్తమునరాజిల్లు గురు
వారంబ్బు, పదాపతాకను శుక్రవాసరంబ్బు, శనివారమని తెల్పు బను
ముష్టికరమున, తగంనిమి షంబ్బు సంద్రంశమునను, శ్రీరఘుతిలక
శ్రీ ర్ధ సూచివి రయాలు షుడియు, సూచినెం కర్యామం హంసాస్య
సూచికమున, రహోని దినములు వత్సరంబులు పతాక మునతదు
[నక్షత్ర తిథి] చితక్షితులు దెల్పు బను ద్రా॥ సి॥ శ్రీవని నశ్వింనాద్యదు
[గకరణారలకు] లైన నక్షత్రముల్, తెయిషకాంగ్గులు ముచ్చితమున, బూనిసంఖ్య
క్రమంబుగ సూచికరమున, సూచింపజెల్లును సంఖ్యరమునను, క
తప్పంబ్బు తపతాకంబ్బున తిధులెల్ల, రోగములు పతాకయుగ్మము
నను, కరణము లమృగశీర్ష కరమంగ సంఖ్యాక్రమంబున కాలక్రమం
బు లరసి, సూచికరమున తగు చిత సూచకముగ, తెలుపదగు నంత్యక
రులో నదీ తులైన, భరతశాస్త్రవిశారదుల్ పండ్డితులను, ఘనయశో
ధన వరదినా కరకులీనా॥

దశావతారాలకు కం॥ ముక్తావళి తారంబులు మకరహస్తంబున కమలాక్షుల కతుండ్ల కరయుగమున

షునఖూణి వృత్తి పత్రద్యోతకంబున నరహరి విభ్రమాన కరమునను తగు

వటువిధంబు మృగశీర్షకరమున జామదగ్న్యున ర్ధచంద్రమునను

శ్రీపతాక శిఖరంబులు రఘుపుంగవుకు ఖత్తర్ హాలధరాళ్ళ తిబ్రాహ

స్త్రమునను బుద్ధు పతాకోత్సంగకరమున శౌద్ధమూర్తి కలికిరూపపు

తాక పల్లవమున నందు ధ్రాదిమునివతమునిమూ రదశావతారము లున

భినయం త్రిభువనకరదాది వసురమిదాత్రి॥

దశావక్త్రలకు కం॥ మొదలుండి పద్మను వెూహ చిన్నె లెరుగు రెండునుమరుచేష్ట లంటచెనగు

మూలబెహ వదుదస్సి ముఖులవురాడును స్నాగ్ని ఇట్టివ వంత బంన్న ముల

బదును అయిదింట్లు నిల్పక శ్లు యగు కొర్కెన్ మదిచెట్టు అరింట నన్నం

బ్బునరుచి బుట్టు సప్తవిలంబ్బున మరుట్ల రవుల మైదొడగును అ

ష్టమంబున నునిశ్చేష్టతిరగును వుంప్పరప్పతాప వెంబడి చెస తొం

మిదింట ప్రదిద దృతి మోచుస తక్కైన పతికిన్నైన మతీష్ట

లినివిదశా వస్థలంకృప్ప ధిరగు నాయూధ రుక్మిణీ ప్రాణనాథా॥

పంచబాణాలక్ష సీ॥ అరవింద్ర బాణము బ్బరత్న మోహమదురెచి వలరాజు చేయున్ను యు

౧౦౧ గయు గజె యుకదునరశరకొస్త్రమున్ద్రృతి మోహము వాడ మెనదుగది

ఖ్యవవయు వెండవు శెయు యులచూతశరముశిగ్గడవింప్పి

మిప్పిన మరుబుచెంప్పుచునం స్నమురుచి జెంరియు మల్లెతూప్పకరో

రమారుప్ప్రరంబు చెప్పక్రింప్పి చెష్టలు దక్షజెయు అయులసీలోత్పు

లాంప్పుకంప్పుంగ్రహర్షి వాడు మునవ్వల్లి మరణంబ్బు దూడ జెయు

కాయబ్బుని సాయిగప్పపంప్పిసాయిరవములు లక్షణము లివి ధువిలో

న పత్రిగ వంనా కయత్రి కాంత్రాపతికరుణా సాకల్యత భరతపారసం

గ్రహము వచః శ్రీ కరుడుబిల్లకూరి దివాకరుడు తెనుంగున వ్రా

వ్రవముగనెంనరించెను॥

శ్రీరామచంద్రుని తనుకు (సారంబగు భారతసారసంగ్రహ) మాయనం, సింహాసనము మృత్యుంజయ వ్యాఖ్యానము. ఈ వ్యాఖ్యానము శ్రీనిసుకవి శేఖరాంకుడగు వానిచే, రచింపబడి, శ్రీకౌస్తుభ (వక్షస్థలము) ను పరిత్యజించినవాడు నిరూపించిన ఆదికాలములో శ్రీమహాలక్ష్మి చేత పూజింపబడిన యీ కథాక్రమము నిర్వహించుటకు లక్ష్మీ వల్లభుని కంటె నెవ్వరు సమర్థులు. శ్రీహరి దశావతారములందు తెలిసి ఈ మృత్యుంజయముగా నక్షత్రములు మొదలగు నిత్యమగు ధర్మములకు విస్తరింపబడిన లక్షణములను సాంద్రముగా తెలుపుదురు. తెలుగు తెలుపు యొక్క మహాకావ్యముగా నెలకొని గురువుల కాల లక్షణములను తెలుపుచున్నది. లఘువక్షరములు ననదగు గణము మహాకావ్యమున తత్త్వమును తెలుపుచున్నది. గురులఘువులతో కూడిన వ్యాకరణము ద్వారా లక్షణములను తెలుపుచున్నది. ఈ పద్యము గురులఘువులుగల గణములతో కూడి తెలుపబడినది. వాని భావమును తెలిసికొనవలెను. మహాకవులైన వారు ఈ ప్రకారము వ్యాఖ్యానము చేసిరి. శ్రీవాల్మీకి మహర్షి కంటెను ముందుగా తెలుపబడిన దశావతారములను గురించి తెలిపిన యీ కావ్యము సమర్పించుటకు లక్షణములను తెలిపెను. రమాకాంతుని మహిమను తెలిపి యిది సంస్కృత కావ్యముగా చెప్పబడినది. ఈ కావ్యము తెలుగు భాషలో లక్షణముల బంధము. తెలుగు భాషలో కవుల వర్ణనము తెలుపుచు గురువులను స్తుతించుచున్నది.

శ్రీరాముని అవతారంబుల నామములు గుణములు శ్రీహరి యొక్క వ్యాఖ్యానము. సమస్త దేవతలకు అధిపతి యగు శ్రీ మహావిష్ణువు దశావతారములను ఎత్తి, దుష్టశిక్షణము శిష్ట రక్షణము చేసి లోకములను కాపాడెను. వేదాంత లక్షణములను తెలిపి గురువులకు గురువైన శ్రీ మహావిష్ణువు లక్ష్మీ సమేతుడై, గురుకులములో లఘువులకు లక్షణము భావము తెలిపెను. ఈ లక్షణములు గురువు పద్యాదులలో గురులఘువులుగా ఉండును. ఇందు లఘువులు గురువులు చంద్రబింబము వలె ప్రకాశించును. చంద్రుని తారకలు ఆకాశమున ప్రకాశించునట్లు సోమరూపమున గురువు శోభించును. చంద్రుని కాంతి గణంబులు తెలిపి నిత్యము లక్షణంబులను తెలుపుచు గుణములను దయతో తెలిపెను. తెలుగు ఛందస్సును భారత శాస్త్రములను పూర్వకవులు వర్ణించిరి. శ్రీనాథాది కవులు తమ కావ్యములందు రూపములను వర్ణించిరి. మకారంబులు విస్తరింపబడిన లక్షణముల రూపములు తెలుపబడెను. రూపములు తెలియుటకు ఈ గ్రంథము సహాయపడును. ఛందస్సు రూపంబు తెలిసికొనవలెను. చంద్రుని యందలి కళలు రూపంబులై వెలుగొందును.

ఙ్యైంకనెలమం। పాదకునకైదుప్రాణంబులై దనచ్చున్। ననుచుసన్నా
నిమతముల నఖిలశాస్త్ర।సరణి క్షిరతజ్ఞులండ్రె నిశ్చయముగా
గ।రక్షితకవీంద్రశ్రీ రఘురామచంద్రా॥సీ॥ చంద్రసంబున నల్లవం
త్రయి శ్రేని చంద్ర।పనస యువే మునీ పంచవృక్షములలో
న వెలకప్రూసు నయువ విదెని మిడి। మయూర్గ్ మొం గ్లు ళి ములప్
మూరణా।మధ్రాంగ్లు ళిము మండ్రమై।పా మ మయుఖము న।పదు
నాల్గుకంఠితల్పు పదియలు మూడు।ప్రాంగ్లు ళిములని దెవ్రైసు
భ్రితలమున।బా దనవ్వి విపాదవ్వైపాసగణిశిస్రో గడశి చ
త్రమున మయూరశిక్షుదెశ్రి।ములకం పదియూరఖ పద్రెంట్లుమె
దటుబెజ్జు।ములను పాళెంసరి బి బాస నములు నమర్పున్।న
మరు మద్రైలకిదిలక్ష్మణా మురమెశా॥సీ॥ దనరువ్ర దంగ్గ పాద్రి
మున తద్ధితెల్వాన।యు నివర్ణములుబల్ల।జు నం మొదటును।వాంయుం
చ్చు హస్తముల్ వహినద్ధ చంద్రముల్।యుంద్లు కుప తి సంధికెశ్రేరుం
ద్రి। కపిలవర్ణముల చక్రముల చంద్రంబున।వెయుగికన్ను శిరు
దల్లు నుంద్రు వలలయు।భూతి అస్నముగూచ్చున్ బా నెవెండమత
ల్పు।ముదురు।చిత్రె ముగొ ధుములు యును గూచ్చున్।కరి నెశి చతు
రంగుళి లాక్ష సరణి చెంరయు।కండి దేహనెంనచ్చున్ దగునిట్లు
కాలదుమెల్ల।పాదకు వెరంగ్రి పాయుంప్రు వలయు నను చు।సూరిబుసు
లందు శ్రీరామ సుగుణాభ్రామా॥శి॥ శిర్రి దుర్వాదముననాంత్ర

పమాడునెదకాలియుండ్రై పెల్లైగని వింస్తాంద్రి పడెదు।పెళ్లిభులుబంబు పై ప్రాలి
పెండ్రాడ ఘోరకి పదమంట్లునెలప్పై బడినపెసను।అప్పుడు తద్ధితెప్రె నయి
నుశబ్దములు బుట్టె।దరుసనదెల్పాటుల పచారెంకొకటు।పాటు కి బూతు
।యువర్ణదులు నుగన్ని।శర్వ నివల్లు నించ్చింరు విధరిత్రి।లలి వ్రదంగాది
పాద్యములకు ప్రధాన।వర్ణములు నైరహించ్చుసంప్ర గార్వేల।సని
గణిం త్ప్రదు బుధులు మ తాంత్రరములు।కవితరాంచ్చిన దేల రాఘువర్యా
।పాలా॥సీ॥ పామదక్షిణా హస్త పాద్యాదిదెవతల్ శక్తియు శివుడు నిల్చి
యుముగాగ।మొదట పాయుంచ్చు నప్పుడు రంట్లు చెతుయు।సమము
గాదీంద్రీం త్రద్ధి మయును మును।ధ్రాంద్రా ముటున్న శబ్దములు యుపెుత్రయుగ
।[illegible]యు।తగు నట్లు సమహస్త తలము వెనయు।నప్ప దద్దు బుట్టుతి
।యుర్వ నిస్ప్రరాంస్తిత నాద।మది నకారము ప్రాణాముల రకార।మగ్నియున
।దగు నిట్లు ప్రాణాగ్నుల నెది।యు గమంస్వరయుక్తముగను సంబోగము
గుడు।నాదము నంతు బుధులు దంప్పొదగరెవె।మైధిలీసంగ దశకంఠమ
దవిఖంగ్గా॥సీ॥ నాదంబున విభంబులై దగు నంట్లు నంద్రసుఘోషము
।లను నాదంబు విలను।దనరు మంద్రమధ్య తారకప్ర రములు।బహుమ
।ధురంబులై బరికి నయిది।నడ్డ నాదమును గు నాథంబు ఘోషనాదమునంగ్ర
రహింపంత్రు గ్రిం మమునెలండి।తాళగానముల తా తగనైదు నువ్ర
దంగ్గ।మునకు పంచ్చప్రాణములగుని వింపు।తాళ మయు నుగా న।మ

ష్టుగీ తము నం. దు (మనుసరించు) సని వియాషు సవంశివెంఖ్య యిదివృదం
గ్రంబబి నగ జెల్లు విది తము గను (ము దనగోపాల ముధుంద్రైత్య్వు ముద విషాలా
సి తతళి తవాద్యు స్త్యత్య ములు హరి బ్రంహ్మా పరమెశ్వర స్వరూప ములు
వరుసు రహి సత్తము ము జంహ్ని వాదు బ్బు శాస్త్ర వాదు ము ముధ్యు ముము
నిష్ఠ ముసు నది యు పాద వాదు బ్బంద్ర ప్రకృతి లయంత ను వగతు త
సు మధు ముసు ప్రాణా మెన యిలు ప్రాణా ముధు బు నసు ధ్వని మధ్య నిమ
ధు బ్బు నసు నాద వెయిదవు యిసాద మధ్యు ముసను శివ్యు హుంద్ను నీపంచ
ము యూతుర్లకు సు బ్రంహ్మా మధి దైవ విష్ణుం గ్రి శర తమ తము లరయు
హసు హు మాసు దానసిల లసభల ఆ భవసంస్కృత నా ముసి తాభి రావా
కసు తి తల్లి తండ్రి గీ తము హితు హు వృ దంగవు స దావి హా తతాళ బ్బు
కృతి తెలిపి బుట్టు వగుసం గ్రతి నరు నకు ప్రాణ పంచ్ర కం బ్బిదరు హ్మా

హాస మాలికి తాళ లక్షణము బిత్తర ప్ప తా వెంర ష్మ్ప తేరు నవత్స్య
వాకార ము గు చు విల శిల్లు కు దము యా షు వ్రెష్ఠ ము ట్లు సంరంక్షు ప్రెక్ష
కుల్లు ము సుక్కవ్వి లి ముట్టు నిమ్ము మైరజ ము బూం న్ని సరం చెర్చప
దు నా ళ్ల్ప్పల ములా లోహాం బ్బు షవి పలము లు నమరు
తాళశ్య జో దు ఆంగ్లష్ట తర్ఖ నుల సు వెళ్లు కురు చగా
కొనల బట్టు ఆ ట్టు మైత్ర యిర బాలిర సంధ్య బ్బు నాద ముశక్తి
భూరి నాదం బ్బు శం భు శిన జెల్లు శి వతాళ ము గు కుం డి చే తిధి
వా ము శాస్త్ర ము బూని నది శక్తి తాళ మంది ఆ లశక్తి శి
వ తాళ ము లకు తుంబురు నారదప్ర వరులు ఆది దైవత
ము లు లు ల ము ల తాం త్ర ర ము లంధ్రలి శక్తి శి వతాళ ము
లకు బ్రంహ్మా రు విష్ణు ము యూతుర్లం దు శక్తి తాళ ము న
కు శక్తి యె శివతాళ ము నకై స్తు రు షు గు ల్లు వ ము న కం లక్ష్మి దా
రస్ప ల ము న కు వాయు వారెంద్ర సూత్ర ము లకు వాసు కి తక్ష
కు యు సు ఆది వత ము లింద్రు నక్షుంత గ తి బుంట్లు నక్షి యా
ప్రిరశ్లు టా ఘుటా త్మర ము లు యివి బూ ను శాస్త్రం బ్బు వెదము చె
యు కతురా ముఖ ము కుడి చె యు కపి ధ్వము నెసుం గ్ర యు
డ్లు తాళ ము వెలు దలు ప్ప్రట్టు టు తాండ్వ లాస్య ంబ్బు దెక
శిలం బ్బులగు టు తత్ప్ర ధ మా క్లోర ప్ప యిల ము సంపూర్ణ

దైం। తాళంబు సంఖ్య చెంప్పు ధరణిం బంప్పు। శ్రీ ఱుగాన తాళ మానటన
ప్రియుండై నై। బరగు శ్రీ తాంజ్య వెళ్ళరు నివలన। బునింబ్బునే తా
ళము ను గీత వాద్య నృత్య ములలో కింత్ర తెలుంగ్గ కనుసరిం
చ్చి। శ్రీ నుసరింప్పరగున్ని తివి నిశిదనరు। వినిశిదనర సభాబనం
శ్చినయలు మురవుం। మురజములు గననెన్ని కగు నంత్రములు నివంత
ములు। కమల సంభవ నియ శంకర సహాయాగు సి॥ మధ్యానే శ్వ
రుడు వలన్। నమశ్శివా యయని యటన్న। పంచ్చాక్షరీ మంత్ర పంక్తి
వెలదటు। శ్రీం జం శ్రీ నెడు శబ్దసిద్ధి బీజాక్షర। ములు నుంచ్చి
యావర్ణ ములు బరింప్పు। మని శంభ్విశ్వైరుకను మతివెం
। తన్మహావెం శ్రీం జంనమంశ వాయి। యనువర్ణములు
శ్రీ వంబ్బును మత్స్య ము ను। రూపకము ఝుంప్పె త్రిపుట తా
ళము ను మఠియు। సమతనట రాళ వెక తాళమును బుట్టి।
లలినిసుఖాదిసప్త తాళ ములసంగ్గ। జెంద్రి శాతులత
గువీరు యిలంధ్ర నంద్బు। తాళములు బుట్టెసంధ్యిశ తా
కళత్రశ్రీ॥

సి॥ శ్రీ ఘు డుం తాన్య ఘయుం చ్చుస్తు ఖలసత్తి విపాలి। నవముఠయునెశ
వారిశ్రీ మమం భంజ్చు। సంగ్గీతము నుస్వజంప్పెంగ్గ యాసంగ్గీతము
నరుమ తంగ్గాదివము నులువలన। శ్రీ రంగ్గము లుగలై నది యడెంబ్బ
వియిలటన్న। శ్రీ లగు భాషతియు సభ్యులు నుసభయు। తగుగా
యకుంబ్బు వాచకుడు పాత్రయుని వి। సంగ్గీతము సకల షడంగ్గ
ములుగు। వీటులక్షణాపంయుమాలి విశజగతులు। నెప్పనరి యత్య
సుస్నే ఘనంబ్బెంన్న కానగ। శ్రీ వధరింప్పుము దయతోన రవికులే
శ భూనకీనాథ యీ తవివశత్రియూధా॥

సి॥ శ్రీ మంతుడై తాన శేషశాస్త్రార్థ నిపుణుడై కళా భిజ్ఞుడై శ్రీ నఘుడయ్యె।
సత్ప్రబంధాలావాప్తి దక్షుడై సద్గుణాప్రభుమగల్గిఫ్ప సన్నవజనుడయ్యె। ధ
ర్మశ్రేష్ఠ మౌదార్య గీతకీర్తి కలయంబ్బు। మది గల్గి ధనుర్ధై మహా ఘుడ
యు। దాతయై భువన విఖ్యాత మార గన్నత్త్రు। గీతవాద్య
ములరీతు వెరిగి। శుద్ధదేశ యమార్గ ప్రసిద్ధులరసికోర
మును గ్గాన ముచితంబ్బు కరసమతియు। గరిమె వెట్టవిలా
సముల్ గలిగిన తడు। రఘు సభానాయకుడు తండ్రి రఘుకులెం
ద్రా॥

ఉ॥ రసికులైక ల్పష   లైమధ్భస్తుకై సావధానంబై అధిపులయ్యి
భటు నటగాయక ప్రముఖులు మరప్ప మోసములొప్పన్ వివరింపన్
చతురులయ్యి నవి నంబవంత్రులై వివిధ భాషా భాషా పదములెరింగ్గి
సంగీతాసవము ద్రోలయ్యి కాశ్య స్పర్ధై మేరు ద్రైరులై మదవం
త్పురములు మానీ వివాదిజ మనులయ్యి నిరత వయుప కారవం
తృలైన్పై పతి చిత్త మరసి తోచిత్యములవే ళలమ సరిప్పి
మంచిన దకల చెమించ్చి యుంచ్చి దగిన పారుజ భుంభలటం
డై రావణా విరోధి॥

సీ॥ మహా తచిత్ర తసూన మాలబ్ కాంచ్చన మంగే మయిమగు
నాస్థాన మంటప మయసప్ త్తర మంజమైన సెగితూర్యమోక్షమై
నటమెంనరసింహ్మసనం దయించ్చి వలయు అంద్పస ఖావిభం
డ్జిల భూమి నామఖ్ మంత్రి సంధ్యగుచు గూచ్చుండ్డి
వలయు అతని కేతమ పార్శ్వమంద్దుప ల్లృష్ణ దివాకుండిత
టుమంత్రులుతోడి ముదములు కవులుగాయక లాదిగా
గల బంధులు నూపెనకడె సన పృష్ణు తుంయ ఖులు హోతం
లు సుంత్రుదగి యుంన్ని విధముల్ నిండిదనరు నదిను ఖాళ్తు
నాంబంత్రు మదనఖ సరా॥

సీ॥ సరస నానాలాపస విభన్లరమలు నభాగవభాగములు రీతి భావము
లునుమరి తాళలయల ముంద్రరమ్ ఖ తారకములగాంధ్ర ప్ర
త్తాంత మూర్ధన్నలనెడి త్రిస్థానములెరింగ్గి దేశ్యంఖ్యలం స్పింత్ప్రైప్రా
దిమన సలరక్తి బాడ నెప్పన్ గీత శాస్త్ర ప్రతిబా మత్రు వంత్పుడై శ్రో
తోచిన సముచిత స్థాయి నెచ్చన్ పర్ణ కళ్లకు ద్దై సుధీవరుని చెంత్త శిష్యు
నేరిచి   తాళజ్జు జెప్పు నెచ్చ్ మధురముగు కంఠమున సుగభ్రిమా
నుభ్ దైసురు తముగాయకుల చెంత్త సితా తాభిరామ॥

సీ॥ లక్షణాంయుత్త మై అక్షీణ మగు మృదంగము బూని యంత
రవిక్ష్మ ములు మాని పొలుపు యుకొనగోలు నాదులయి నెటుమో
స్త్రీ దానిని సుసరించ్చి దరముదించ్చి జాతులరూ్ బ్హై దెశ్భ ర
తుల ఉమరి తాళ జాతుల మర్మముల్ బాతు యెడ లిశి మొర
పడి గర్గిలు నామర కళాలగ్గ్లనే నిర్వ్ నయ్డ్మై ముఖ విద్య్లు బవు
నైనళి రంగ్గురక్తి యుబ ల్గుతై రంగ్గు వెరిగి ఆయంయ కళువె
నియ పధా నకలని   యుంప్పు నెప్పు రచించ్చి
పాయుంఛ్చునతడు పాదకుడటంచ్చ్ శ్రీదేవ వాసుదేవా॥

సీ॥ ప్రవిశె విద్యుల్లతాంగి యంబుజదళ నేత్రి కలకంఠి చంద్రవదన
ముకురకపోల చంపకనాస యంజ్యురి । కంబు గ్రీవ తృణభ యానకుంద
రదన । హారి మధ్య వనితగాత్రి ప్రౌంచారు పాణి శాతోదరి సరస రంభో
రు యుగళ । బిసుల సన్నిభ కాంచన్నపు భుని తంబు । పల్లవచరణ యు
నై విలాస గతులు । నెంచ్చి కెయలు ఘంగ్రమ యసునసు నెంచ్చి గుణము ।
లెన్నిననగు మోము తగ ప్రౌఢ తనము చెలగ । నటనగా నాభిన
యముల పడు మునమురు । నదియు సద్పాత్రయంత్రి సా
తాభిరామ ॥

సీ॥ వివిధ మంత్ర విధులం జ్జు విధి తెపె । ఖర తమ్ముక్ష్నా ముళెల్లప్రా
ధనరశి తాళ దశ ప్రాణా తవి కీర్తి స్వర్ణ దళ ప్రాణా ముల కుల
ద్రుణా మయ వేరిగి పె రిణి రజు క్రి ణి చా రిపు ముఖి శతఘ్ని । దెశ యు
తి తులతె రకెరింగ్గి । దనరు చతుర్వి చాభి న యుంబ్బులును ।
1 భిరా నేత్రి భి దాదు లం న్ని యు నంచెలశి । శిష్ట్ చెప్పగ నెచ్చె । వివి
త్రే గతులు । పాంత్రనటు యుంప్పు ఖాయనే భ్రూరి యు నగుచు ।
ధా నఘు మతి ల్పైం బు తెంద్రి యు శైనయు తను । నట్టు వ్రేటం
ద్రౌ బుధను తనా మరామా ॥

పాత్రప్రవేశలక్ష
ణం

సీ॥ రంగమంత్రపు మునరటి సభాపతి రెండరు గప్ర వెశింప్రగా తగు
నుపాత్ర । పాత్రకు జడ్కె నా భాగంబ్బు నవ్య్ర దంగ । వాదకుండ్లు
గినుం ద్రు వాల లయుగ తని । వెనక దిక్కున రంబు మలు నంకా భాళలవా
1 త్య । మెయి నరించు వాదకు । లుండ్రు వేయి । పాత్రకు మరి వామ
భాగంబున నప్యుగాయకు లుండ్రు గావెను తని వెనక । బెలునె
రసు తి కాదు వాంశ్రి కులుంద్రుం ద్రువయి । పాత్ర వె ను చ
క్కైనటు నుండ్రి భరత సరణి । నింప్పు దక్షు కొత్త సర్వలన
డుం డు బాలు వవె నటుం ద్రు జగతి లొ నన విన నయనా ॥
1 ముగత తెలిలగనిట్లు సులక్ష్ణంబు తెసగ । తద్భాయు భూ
త్రుంప్పు విద్య లు । వాడుంచ్చి బి గాదులాం డ్రు దురు ద్రో
షా వళ్లతల్ । శాస్త్ర కి తులమెలారసి । వింన్ని చెయుగ
నావంతల్ । వింన్న భూ పాల తులత । కవి మిర్ఝా తిను
భంబ్బు లాండ్రు దురు । శ్రీ రాంత్ర మనో నాయకా ॥ కధ
శ్రీ యుక్త తగని భీసము । వాయి మంగళము । చిల్లకూరిది వాక
రు సుచి తెలూ । ప్రాయు మె సంగ్ర వృత్ర దం గ్రా । ద్రా యు వయి తె
నుగున రచించ్చె । నవని రహించ్చెనా ॥